

ALLE LEERLINGEN INFORMATIEVAARDIGER?

... EN HOE JE LEZEN EN WO VERBINDT!

Een belangrijk onderdeel binnen Digitale Geletterdheid zijn de informatievaardigheden. Het belang van 'informatievaardiger worden' reikt ver: het helpt namelijk ook bij de ontwikkeling van het tekst- en leesbegrip. Lezen leerlingen dagelijks binnen de contexten van de wereldoriëntatiethema's en krijgt informatieverwerking hierin een plek, dan sla je twee vliegen in één klap!

Als we de Taalunie en de recente PISA uitkomsten mogen geloven en de vele reacties op scholen, in pers en in de vakliteratuur serieus nemen dan heeft 'het vak begrijpend lezen' in de huidige vorm

zijn langste tijd gehad. Het was professor E.D. Hirsch die in zijn beroemde boek *Why knowledge matters* reeds schreef over het failliet van het vele oefenen van niet bewezen leesstrategieën, terwijl het

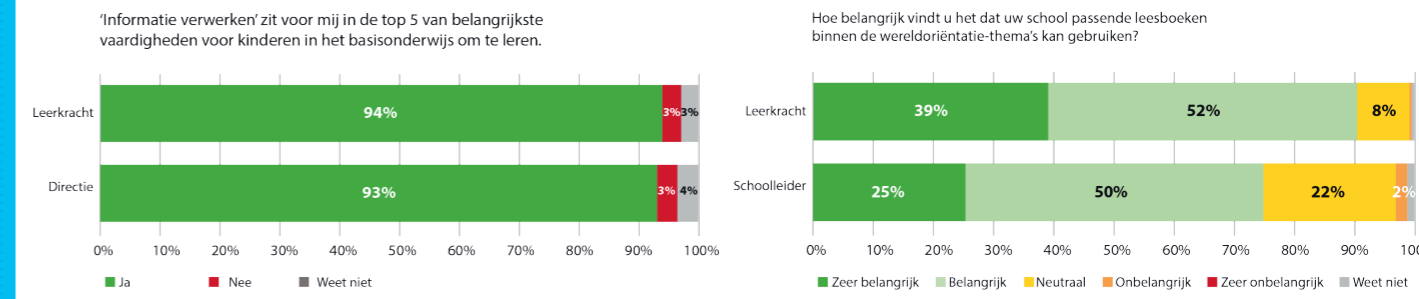
DE 'BIG SIX' ALS BASISMODEL VOOR INFORMATIEVERWERKING

Big Six is de naam van een bewezen model dat ons in staat stelt om stapsgewijs een zoekvraag te formuleren, een zoekstrategie te bedenken, informatie te zoeken, vinden en deze te interpreteren. Dit past uitstekend bij de huidige visies over informatieverwerking en informatievaardigheden. "Scherp kunnen formuleren en analyseren van informatie uit bronnen, het op basis hiervan kritisch en systematisch zoeken, selecteren, verwerken, gebruiken en verwijzen van relevante informatie en deze op bruikbaarheid en betrouwbaarheid beoordelen en evalueren.", zo omschrijft SLO informatievaardigheid op haar vakportaal. En in haar workshop 'Informatievaardigheden' op Wikiwijs gebruikt Kennisnet 'de Big Six' als model om leerlingen te leren omgaan met informatie om hen heen. Een bekend 6-stappen-model voor informatieverwerking door leerlingen, dat Noordhoff Uitgevers al gebruikte in haar methode *Op Exeditie* en dat Schoolsupport integreert in haar nieuwe oefenboeken *Informatievaardigheid 1F* en *2F*, bij haar platformen *Documentatiecentrum.nl* en *Themaplein.nl*.

allerbelangrijkste bij kinderen ontbreekt: een brede kennis van de wereld (en het daarbij horende rijke woordenschat). Wat dit voor onze leerlingen betekent en welke andere keuzen scholen kunnen maken, daar gaat dit artikel over.

De rijke leesomgeving, maar binnen passende contexten

Help leerlingen aan veel nieuwe leeservaringen en zo doen ze nieuwe kennis op. Met die kennis van de wereld ontwikkelen ze hun tekst- en leesbegrip. Om kennis en woordenschat te ontwikkelen moet de contextrijke taal meerdere keren 'voorbij komen'. Dat gebeurt door te lezen, te vertellen en door uit te leggen. Kies er voor om je leesonderwijs vanaf groep 4-5 te verbinden met de contexten uit de wereldoriëntatiethema's, geef informatieverwerking een vaste plek en zorg dat er veel gelezen, verteld en gepraat kan worden over thema's met boeken! Zo creëer je je rijke leesomgeving met als resultaat vaardige lezers die veel nieuwe kennis opdoen en begrijpen wat ze lezen.

Bron: DUO 2018

Er zijn twee oplossingen die je school daarbij kunnen helpen: Themaplein en Documentatiecentrum, beide van uitgeverij Schoolsupport.

Themaplein en Themaplein.nl

Als het gaat om lezen en informatieverwerking binnen de thema's wereldoriëntatie uit je methode dan kun je niet om Themaplein heen. Sinds 2019 is Themaplein beschikbaar bij diverse vakoverstijgende methoden, zoals Blink

nen formuleren, bronnen verzamelen, beoordelen en selecteren. Kortom: lezen, informatieverwerking en wereldoriëntatie gaan hand in hand op Themaplein!

Je Documentatiecentrum voor elke dag!

In een nieuw jasje, in groter formaat, met meer beeld, met boeken digitaal, verrijkt met plusboekjes, nooit weggeweest, en nog altijd op heel veel scholen dagelijks in gebruik zijn de hoogwaardige leesboeken van Kijkdoo's, Mini, Junior en

de startbieb online heeft elke school een goed gevulde leesbieb ter beschikking, altijd opgeruimd en bovendien aangevuld met zoekmogelijkheden online voor het vinden van andere bronnen. Zo gaan lezen en informatieverwerken hand in hand en geef je kennisontwikkeling de plek die het verdient: de belangrijkste voorwaarde voor de ontwikkeling van het leesbegrip van leerlingen! Denk wel na hoe het lezen en informatieverwerken dagelijks en wekelijks een plek krijgen, want kennis ontwikkelt zich alleen door er over te lezen, erover te spreken, te schrijven en deze kennis met elkaar te delen.

De eigengereide school bestaat ...

En kiest niet automatisch voor weer een nieuwe methode voortgezet technisch lezen en/of begrijpend lezen voor groep 5 en hoger, voor al zijn leerlingen. De eigengereide school legt andere accenten en kiest voor kennisontwikkeling door veel meer te lezen over thema's: die we samen kiezen of die kinderen zelf kiezen op Documentatiecentrum, of die passen bij de methode wereldoriëntatie gecombineerd met Themaplein. Ook het vak Wereldoriëntatie krijgt zo het belang en de aandacht dat het verdient: meer actieve en passieve kennis van mens en wereld is een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van een beter tekstbegrip op je school. En lezen blijkt dan ook nog eens erg leuk te zijn.

Simon van der Sluijs (Schoolsupport)

Wereld, Faqta, Topondernemers, Jeelo, Davinci, IPC-curriculum, VierKeerWijzer, Leskracht en Alles-in-1. Voor meer dan 200 thema's zijn er hoogwaardige boekpakketten beschikbaar: bestaande uit verhalende en uiteraard veel informatieve boeken, van verschillende uitgeverijen. Bij de meeste thema's gaat het om 35 leesboeken, waarvan een deel als e-boek op *themaplein.nl* beschikbaar is voor lezers. Op *themaplein.nl* vinden leerlingen ook andere bronnen dan boeken: video's, weblinks naar digitale informatie en plaatjes en een eigen Mijn Onderzoek omgeving, waar ze zoekvragen kun-

Informatie. Onder het motto 'ELKE WEEK EEN BOEK' (en wanneer je niet kiest voor het verbinden van lezen met de thema's van je wereldoriëntatiemethode), lezen leerlingen elke week een boek uit het vernieuwde Documentatiecentrum. Met

GERAADPLEEGDE BRONNEN:

- DUO Onderwijsonderzoek: omnibusonderzoek 2018
- SLO: Informatievaardigheden <https://slo.nl/vakportalen/vakportaal-digitale-geletterdheid/informatievaardigheden/>
- Kennisnet: De Big Six https://maken.wikiwijs.nl/70157/Workshop_Informatievaardigheden#!page-1696032

